

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۷ تیر ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - معرفی آقای دکتر غلامحسین خوشبین به معاونت وزارت دادگستری
- ۳ - طرح و تصویب لایحه دور دوازدهم هزینه تیر و امرداد ۱۳۲۳ کل کشور
- ۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر بر ریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز پنجشنبه ۲۲ تیر ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند ***

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - عرض کنم راجع بصورت جلسه اجازه هائی خواسته شده خواستم این نکته را بعرض آقایان برسانم که صورت جلسه حکایت میکنند از جریان مجلس اگر آقایان آنچه که در صورت جلسه نوشته شده کم وزیادی درش به بینند اعتراض بکنند این اعتراض راجع بصورت جلسه است و اگر در اصل مطالب باشد این راجع بصورت جلسه نیست آن را باید علیحده صحبت بکنند (صحیح است) اگر در جریان مجلس اشتباهی باشد باید آنرا در صورت مجلس صحبت بکنند، آقای دکتر کشاورز.

دکتر کشاورز - وقتی قبول بکنیم که اگر اشتباهی در صورت جلسه باشد نماینده حق داشته باشد اعتراض بکند همینطور ممکن است يك عمل اشتباهی هم اگر در مجلس شورای ملی واقع شود و نماینده اعتراض داشته باشد (رئیس آن ربطی بصورت مجلس ندارد) اجازه بفرمائید عرض تمام بشود ممکن است عملی در مجلس واقع شده باشد که آن عمل را نماینده اشتباه بداند بنا براین نماینده حق دارد در موقع طرح صورت جلسه، عرایض خودش را بسمع مجلس شورای ملی برساند.

رئیس - آنرا بعد از صورت جلسه البته میتواند بگوید.

آقای مهندس فریور.

* عین مذاکرات مشروح چهل و ششمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

*** اناسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : نراقی - خلعت بری
 غائبین بی اجازه - آقایان : مؤید ثابتی - شجاع - مؤید قوامی - نقابت - کفائی - آصف - امامی - صمصام - تیمورتاش - بوشهری
 سلطانی - قبادیان - ساشان - سیف پور - تهرانچی - ایرج اسکندری - رضا تجدد - آشتیانی .

مهندس فریور - بنده هم راجع بهمین مطلب عرض داشته ام راجع باینکه اینچنان نوشته اند تصویب نگردید تصویب صورت مجلس امروز تا بیداین مطلب را نمیکند چون بعقیده بنده اگر تصویب نگردید ردهم نگردید اگر حالا اجازه می فرمائید یا بعد از صورت مجلس اجازه بفرمائید که بنده عرایض خودم را عرض کنم.

رئیس - آقای کاظمی.

کاظمی - اگر آقایان حرفی ندارند بنده هم عرضی ندارم **رئیس** - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - عرضی ندارم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - عرضی ندارم.

طباطبائی - بنده هم اجازه خواسته ام.

رئیس - آقای طباطبائی بفرمائید ولی اگر از صورت جلسه خارج باشد بنده مانع خواهم شد.

محمد طباطبائی - نخیر در همین صورت جلسه است عرض کنم برای اینکه هم رعایت اخطار آقای رئیس شده باشد و هم بنظر من باید در صورت مجلس صحبت کرد و از طرفی هم آقای رئیس میخواهند بگویند صورت جلسه تصویب شد اینها بهم نمیسازد خواستم خواهش کنم تصویب صورت جلسه را موکول کنند تا آخر جلسه امروز (بعضی از نمایندگان - نمیشود) خوب اگر نمیشود آقایان اجازه بفرمائید صحبت کنیم آقای رئیس اگر بخواهند صحبت نکرده اخطار کنند صورت جلسه تصویب شد این عمل صحیحی نیست.

رئیس - آقا صورت جلسه چیزی نیست جز اینکه میگوید جریان مجلس اینطور شده یا نشده است.

طباطبائی - آقا صورت جلسه يك اثر مهمی دارد و اثر قانونی از خودش باقی میگذارد و آن این است که مطلبی در جلسه قبل گفته شد این جلسه خلاصه آن مذاکره خوانده میشود کسی هم اعتراضی نکرد بعضی از مطالب هم که مورد تردید است صحبت نشود بعد که فرمودند صورت جلسه تصویب شد آن مطالب هم تصویب شده و این کار تمام شده

رئیس - مگر آقا تصویب شد؟

مهندس فریور - رد هم نشد.

نمایندگان بطور همهمه - رأی بگیریید

رئیس - رأی میگیریم بصورت جلسه اگر تصویب نشد آنوقت صحبت میکنیم آقایانیکه موافقت با صورت جلسه قیام فرمایند (الحکومت قیام نمودند) تصویب شد. عرض کنم عدهای از آقایان قبل از دستور اجازه خواسته اند (نمایندگان - دستور)

طباطبائی - اجازه میفرمائید بنده عرایضی دارم عرض کنم.

رئیس - اگر بخواهیم اجازه بدهیم باید همه اجازه بدهیم آقای وزیر دادگستری

[۲ - معرفی آقای دکتر غلامحسین خوشبین به معاونت وزارت دادگستری]

وزیر دادگستری (آقای همقانی) - آقای دکتر خوشبین را که از جوانان فعال وزارت دادگستری است و يك سابقه خیلی درخشانی در وزارت دادگستری دارند به معاونت وزارت دادگستری بمجلس شورای ملی معرفی میکنم.

(نمایندگان - مبارك است)

رئیس - آقایان نسبت بنطق قبل از دستور اگر موافقت اجازه بدهیم؟

صدر قاضی - آقا بنده با نطق قبل از دستور مخالفم وارد دستور شویم.

طباطبائی - بنده مخالفم اجازه میفرمائید **رئیس** - بفرمائید

محمد طباطبائی - عرض کنم اگر اجازه میفرمائید اصلاً مطلبی را که دارم عرض میکنم (رئیس - راجع بورود دستور بفرمائید) اما از جهت مخالفت با ورود در دستور علاوه بر اینکه ممکن است آقایانیکه اجازه خواسته اند من جمله خود بنده مطالبی داشته باشم که لازمست بعرض مجلس برسد ما در يك مطلب اصولی که اساس کار مجلس است گیر کردیم و آن مربوط باصل هفتم قانون اساسی است و تفسیر اصل هفتم در جلسه خصوصی هم این مسئله مورد مذاکره و دقت

بود حالا اجازه بفرمائید آقای دکتر کشاورز هم توجه بفرمایند علاوه بر سایر مطالب که عرض کردم این مطلب مابده الا ابتلاء مجلس است این را بقدر نیم ساعت اجازه بدهند درش صحبت بشود بلکه بيك نتیجه صحیح قاطعی که مصلحت مجلس شورای ملی است ما برسیم اگر سایر مسائل را آقایان مصلحت ندانند ولی در این باب قرار بود صحبت بشود آقای رئیس هم در جلسه گذشته بمن مرقومه ای فرستادند و اجازه دادند که در این جلسه راجع بجلسه گذشته صحبت کنم

[۳ - طرح و تصویب لایحه دو دوازدهم هزینه تیر و امر داد ۱۳۲۳ کل کشور]

رئیس - آقایانیکه با ورود دستور موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. دستور ما لایحه دو دوازدهم است راجع به بودجه. در درجه اول به آقایانیکه در روی ورقه نوشته اند اجازه داده میشود بعد آقایان دیگر گزارش کمیسیون خوانده میشود:

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۱۰۶۵۳ دولت راجع به اجازه پرداخت دو دوازدهم بودجه کل کشور برای دو ماهه تیر و مرداد ۱۳۲۳ را با حضور آقای وزیر دارائی و نمایندگان دولت مطرح نموده پس از مذاکرات لازم در اطراف لایحه در نتیجه ماده واحده پیشنهادی بانضمام يك تبصره بتصویب کمیسیون رسیده اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم:

ماده واحده - قانون مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۳ برای پرداخت هزینه های کشور در دو ماهه تیر و مرداد ۱۳۲۳ بقوت خود باقی و بوزارت دارائی اجازه داده میشود هزینه ماههای مذکور را برطبق قانون مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۳ بپردازد.

تبصره - دولت مکلف است بودجه های جزء وزارتخانهها و ادارات را که تا کنون بمجلس تسلیم نشده تا ۱۵ مرداد و بودجه های بازرگانی و کارخانجات و مؤسسات اقتصادی را حداکثر تا ۱۵ شهریور بمجلس شورای ملی تقدیم دارد و هر يك از وزارتخانه ها در صورتیکه بودجه های جزء خود را در موعد مزبور بمجلس تقدیم ندارند وزیر و معاون

مدیر کل و رؤسای حسابداری از دریافت حقوق و سایر مزایا تا تسلیم بودجه های تفصیلی مجروح خواهند بود.

رئیس - آقای اردلان .

اردلان - عرض کنم بنده در کمیسیون بودجه نسبت به لایحه دوازدهم رأی دادم امروز هم اینجا رأی خواهم داد ولیکن مخالفتی با بودجه ای که دولت به مجلس تقدیم کرده بود در کمیسیون بودجه عرض کردم و اینجا هم میخواهم عراضی بکنم که توجه بفرمایند و بعد از توضیحاتی که عرض کردم خاطر آقایان مستحضر خواهد شد که چطور ممکن است شخص هم مخالفت بکند و هم رأی بدهد. عرض کنم مطابق ماده ۱۶ قانون استخدام کشوری که بنده میخواهم ماده ۱۶: میزان حد اقل مقرری رتبه اول خدمت بموجب قانون بودجه در هر سال معین میشود. بنا بر این اگر دولت يك بودجه ای به مجلس بیاورد باید بگوید که حد اقل رتبه چه میزانی است. این حقوقی را که ما دو دوازدهم تصویب میکنیم که مطابق اسفند ۱۳۲۲ به مستخدمین پرداخت شود در اسفند ۱۳۲۲ اشل حقوق که رتبه يك باشد صد تومان است هزار ریال است بنا بر این در ۱۳۲۳ این دو ماهه که ما تصویب خواهیم کرد رتبه يك هزار ریال خواهد گرفت در صورتیکه اگر ما امروز را مقایسه کنیم با ۱۳۱۵ و تصور کنیم که از ۱۳۱۵ هم تا ۱۳۲۳ تغییراتی نسبت به قبل قائل بشویم رتبه يك در ۱۳۱۵ سی دو تومان بوده است و حالا صد تومان سه برابر آن است و حال اینکه احصائیه ای که در بانک ملی ایران از روی ارقام خیلی صحیح تهیه شده است و متکی بنرخ رسمی دولتی بوده است (یعنی حتی نرخ قند و چای و سایر اجناس دولتی را روی نرخ دولتی حساب کرده اند نه روی نرخ بازار) میزان زندگی ده برابر گران شده است باین ترتیب حقوقی که برتبه يك میدهند باید سه برابر این صد تومان یعنی سیصد تومان بدهید. در صورتیکه ما داریم به مستخدمین خودمان در عرض سی روزه روز مواجب میدهم و بیست روز آنها را گرسنه نگاه میداریم آنوقت آقای وزیر دادگستری هر کس را که دزدی بکند تعقیب میکنند و البته ایشان هم وظیفه دارند هستند که تعقیب

بکنند یکی از آقایان نمایندگان آقای دشتی اینجاست مودند و فرمایشان هم در ذهن بنده همیشه هست که ما بایستی يك قیامی بر علیه دزدی بکنیم ولی ابتدا باید زندگی مستخدمین را تأمین بکنیم، شما ممکن نیست بيك مستخدمی ده روز حقوق بدهید و بیست روز او را گرسنه نگاه بدارید و توقع داشته باشید که دارای صحت عمل باشد پس بنا بر این در کمیسیون بنده این عرض را کردم آقای وزیر دارائی هم آنجا تشریف داشتند آقای دکتر میلسپو هم بودند توجهی بعرض بنده نکردند فرمودند که ما نمیتوانیم این فرمایش درست نیست شما اگر صحت عمل میخواهید باید راهی برای اینکار پیدا کنید و راه اینکار هم خیلی آسان است و مشکل نیست و بنده بعرض مجلس شورای ملی میرسانم آقای وزیر دارائی هم اینجا تشریف دارند توجه خواهند فرمود ممکن است همین راهی که عرض میکنم تعقیب بفرمایند در آن صورت میتوانیم به مستخدمین خودمان حقوق کافی بدهیم و از آنها صحت عمل بخواهیم يك راه مستقیم این است که مثل تمام دنیا در موقعی که جنگ هست گرانی هست پایه حقوق مستخدمین را پایه متحرک قرار بدهیم باصطلاح بودجه اشل موبیل است بنده در این قسمت مطالبه کرده بودم و قبل از اینکه نماینده مجلس شورای ملی بشوم گزارشی به هیئت دولت دادم در این خصوص کمیسیون نهائی تشکیل شد از جناب آقای وزیر دارائی تمنی میکنم توجه بفرمایند باید حقوق مستخدمین در اینطور مواقع پایه متحرک باشد به تناسبی که هزینه زندگی بالا میرود و پائین می آید هر سه ماه سه ماه باید حقوق مستخدمین را بالا و پائین برد این يك راه مستقیمی است شما بکنفر نوکر که می آورید باید او را سیر نگاه دارید شما از او کار میخواهید او از شما شام می خواهد حالا وزارت دارائی باید چکار کند البته این هم راه دارد راه آبر اعراض میکنم و آن این است که این قانون مالیات بر درآمد را خوب اجرا کنیم برای اینکه گرانی هزینه زندگی فقط در نتیجه زیادی اسکناس در دست مردم است ما در شهر یوز ۱۳۲۲ در حدود يك میلیارد اسکناس در جریان

داشتیم حالا در حدود هفت میلیارد داریم و هزینه زندگی بهمین نسبت زیاد شده بنا بر این اگر بتوانیم این پولهایی که این آقایان در دستشان جمع کرده اند برگردانیم و اسکناس را در دست مردم کم بکنیم هم میتوانیم به مستخدمین کمک بکنیم و هم هزینه زندگی را بیاوریم پائین و راه دیگری هم برای دولت هست و آن این است که مستخدمین دولتی که بعد تقاعد میروند میتوانند بيك شصتم حد وسط مقرری سه سال اخیر خدمت او را ضرب در سنوات خدمت باو بعنوان حقوق تقاعد بدهند ولی حالا موقع جنگ است و این را نمیشود عمل کرد ممکن است دولت يك لایحه بیاورد که در يك چنین موقعی يك سی ام حد وسط حقوق سه سال آخر مستخدمینی که بعد تقاعد رسیده اند یا در شرف رسیدن هستند بآنها بدهیم آنها هم حاضر خواهند شد متقاعدشان بکنیم بودجه تقاعد هم حساب علیحده دارد دخلی به بودجه مملکتی ندارد ما از محل تقاعد حقوق آنها را تأمین کنیم آنوقت آنهایی که میمانند حقوق بیشتری بدهیم و آنها را سیر نگاه داریم والا چطور ممکن است که مستخدم گرسنه را در سر کار نگاه بداریم ولی چرا بنده در آنجا رأی دادم و حالا هم رأی میدهم برای این است که حالا آخر ماه است اقل در ظرف این یکماه ما ده روزش را حقوق بدهیم اگر ده روز راهم ندهیم که بکلی گرسنه اند این است که بنده از هیئت دولت تمنی میکنم برای آسودگی مستخدمین با این دو دوازدهم که پیشنهاد کرده اند پیشنهاد دیگری هم بیاورند که لا اقل معادل حقوقشان يك هزینه کمکی هم بدهیم و از این مری که پیشنهاد کردم پرداخت کنیم

رئیس - آقای دکتر زنگنه

دکتر زنگنه - لایحه دو دوازدهم بطور عادی البته طرز خوبی نیست برای این که باید بودجه کل کشور به موقع تصویب شود و احتیاجی باین عمل نباشد ولی حالا که لایحه دو دوازدهم را موافقت میکنیم از این لحاظ است که دولت لایحه ای بعنوان بودجه ۱۳۲۳ کل کشور تقدیم مجلس کرده وقتی که در کمیسیون بودجه طرح میشد نغمه ای که تازگی داشت و شاید برای دولت تا حالا یعنی بعد از بیست سال اخیر بلند شد و

گفته شد که این سند بودجه نیست بودجه مطابق تعریف قانون محاسبات عمومی سندی است که تمام دخل و خرج مملکت بجز درش وارد باشد. در اینجا بودجه ای که تا بحال داده میشد بودجه چهار دیواری بود و اسم خوبی رویش گذاشته بودند یعنی چهار دیوار افش گرفته شده بود که نمایندگان نظارت کافی در داخله آن چهار دیوار آن نکنند از طرف دیگر مطابق روال پارلمانی و اساس مشروطیت و قانون اساسی ما بودجه کل کشور مهمترین سندی است که اصول مشروطیت و رأی ملت در آنجا قابل اجرا است. ممکن است که بيك مجلسی در تمام دوره اش احتیاجی نداشته باشد قانون وضع بکند و این شاید نقص مجلس شورای ملی نخواهد بود که قانون زیاد وضع نکنند و شاید بتوان گفت که بکوقت هم در کشور ما بيك جور انفلاسیون و زیاده روی در قانون هم بوده است ولی قانون بودجه قانونی است که باید هر سال در موقع بمجلس شورای ملی بیاید و فقط بوسیله قانون بودجه است که مجلس شورای ملی میتواند در مالیات کشور در آنچه که هست نظارت بکند و برای آنچه که میخواهد باشد اظهار عقیده بکند این نظر خوشبختانه در کمیسیون بودجه پیشرفت کرد و بدولت گفته شد که تا بودجه تفصیلی بیاید ما نمیتوانیم وارد بحث در بودجه کل کشور بشویم دولت وعده داد که در بيك مدت قلیل در ظرف ۱۵ روز بودجه های تفصیلی وزارتخانه ها را بیاورد و همینطور تقاضا شد که بودجه های تفصیلی مؤسسات اقتصادی و مؤسسات بازرگانی هم باید بمجلس بیاید این عملی بود که تا حالا سابقه نداشت یعنی فقط در دوره اخیر همان قام بزرگ بيك مقداری گفته میشده است بودجه اقتصادی ولی در هر کارخانه هر مؤسسه اقتصادی چه طور عمل میشود معلوم نبود فعلاً بطوریکه ملاحظه میفرمایند در این لایحه کمیسیون بودجه را دار کرده است و حتی بيك سانکسیون، ضمانت اجرائی قرارداد داده است که دولت موظف باشد در موعد مقرر لایحه بودجه تفصیلی را بیاورد البته آن وقت با طرزی که مورد موافقت مجلس شورای ملی باشد بوسیله کمیسیون بودجه نظارت در جزئیات آن اقلام خواهد شد و ممکن است بآن وسیله بدون اینکه از میزان عایداتی که هست تجاوز کنیم لا اقل بتوانیم از بعضی مخارج زاید اکونومی

کنیم، صرفه جوئی کنیم، حذف کنیم، و بعضی چیزهای لازم را موفق بشویم انشاءالله مثل فرهنگ مقداری اضافه کنیم باینجهت اگر کمیسیون بودجه موافقت کرده است با دو دوازدهم و مجلس شورای ملی هم باید موافقت کند و از این هم نباید متأثر باشد که چرا دو دوازدهم آمده است زیرا بیک راهی افتاده است که مفید خواهد بود برای سال آتی و برای اینکه اساساً اجرای نظارت مجلس شورای ملی در قسمت کار بودجه عملی بشود.

رئیس - آقای فریور مخالفند (گفته شد - نیستند) آقای امینی مخالفند؟

امینی - مخالفت بنده اصولاً با اصل لایحه نمیتواند باشد برای اینکه کار دولت لنگ است و باید بکارشان برسند ولی بنده با یک قسمت آن مخالفم یعنی برای اینکه با آوردن بودجه باین طرز بایک دوازدهم و دو دوازدهم یک کارهای اساسی که باید وزارتخانه ها انجام بدهند بکلی لنگ میماند باین معنی مثلاً فرض کنید وزارت کشاورزی با پنج میلیون بودجه اضافی که در سال جاری دارد باید بکارچاهای آرتزین ادامه بدهد و این موضوع بکلی کار کشاورزی را لنگ کرده است در سایر وزارتخانه ها هم که کار اساسی دارند بکلی میماند قسمت دوم مخالفت بنده که یک پیشنهادی هم در این قسمت تقدیم کرده ام مربوط باین است که اگر مستخدمین دولت را اعم از وزیر یا معاون در هر وزارتخانه مشمول اینقسمت تبصره کنیم که اگر بودجه را ندادند باید جریمه بشوند بنده دکتر میلسپورا میخواهم مشمول این تبصره بکنم باین معنی که اگر حقیقتاً در قسمت تقدیم بودجه بمجلس تعللی بشود این تعلل و مسامحه مستقیماً متوجه وزارت دارائی است چرا؟ برای اینکه آنچه که بنده اطلاع دارم سایر وزارتخانه ها بودجه شان را داده اند و اگر اشکالاتی بوده است آنها را رد کرده اند و اشکالات مرتفع شده است بعقیده شخص بنده اشکالات اساسی کارما در قسمت بودجه متوجه وزارت دارائی و متوجه شخص آقای دکتر میلسپوست برای اینکه عقیده دارم و باین عقیده ثابت هستم که ایشان بودجه ای نمیتوانند به مجلس شورای ملی بدهند و ما یک پانیک مالی طبعاً

خواهیم داشت و اگر هم بیاید که (نخواهد آمد) ناقص است و مسئولیت این قضیه مستقیماً مربوط بدکتر میلسپوست و بنده پیشنهاد میکنم که این مجازات را در تبصره برای ایشان هم قائل بشویم برای اینکه ایشان هم جزء مستخدمین دولت هستند و دلیلی ندارد که شما یک مجازاتی نسبت بمستخدمین ایرانی قائل بشوید و نسبت بیک مستخدم امریکائی که اینکار بعهده او است و تعلل میکند قائل نشوید.

مخیر کمیسیون بودجه (آقای فاطمی) - اولاً تصور میکردم بنده با توضیحی که آقای دکتر زنگنه دادند دیگر راجع بدو دوازدهم اشکالی نخواهد بود ولی برای اطلاع آقا عرض میکنم این دو دوازدهم (چون نباید هیچ چیزی را از مجلس مکتوم داشت و مجلس باید مسبوق باشد) که آمده علتش این است که همانطور که تذکر داده شد کمیسیون بودجه تصمیمی گرفته است و البته گزارش آن هم بعد بعرض مجلس شورای ملی خواهد رسید و از مجلس استیجاز خواهد شد برای آن کارهایی که میخواهیم بکنیم (چون هنوز ما اجازه نداریم که در بودجه جمع و خرج مداخله بکنیم) و برای همین که ما میخواهیم بودجه های جزء را بیک طرز مرتب و منظمی در بیاوریم این را باید بعرض مجلس برسانم که بدردمسال مملکت نخواهد خورد باید مسبوق باشید اما اینکه فرمودید که یک وزارتخانه هائی یک اصلاحاتی میخواهند بکنند بین وزارتخانه های ما سه وزارتخانه هست که یک اصلاحاتی دارند یکی همانطوری که فرمودند وزارت کشاورزی است و یکی فرهنگ است و یکی بهداشتی است البته اینها را کمیسیون در نظر خواهد گرفت که زودتر بیاورند همینطور هم جلسه اخیر کمیسیون مدتی صرف همین موضوع یعنی راجع بمصرف وزارت بهداشتی بود و این را ترتیبی خواهد داد که این سه وزارتخانه بتوانند از اضافاتی که دارند برای اصلاحاتی که لازم دارند استفاده کنند. اما موضوع دیگر که فرمودید که چرا رئیس کل دارائی را مشمول نکرده اند اولاً اینجا دکتر میلسپوست تحت نظر وزارت دارائی است بودجه هاهم مربوط بوزارتخانه ها است اگر بودجه وزارت پیشه و هنر را وزیر پیشه و هنر بوزارت دارائی ندهد این تقصیر دکتر میلسپوست است؟ تقصیر او نیست

دوره چهاردهم قانون گذاری

مذاکرات مجلس

این تبصره مربوط بودجه های تفصیلی وزارتخانه هائی است که باید بفرستند بوزارت دارائی و برای اطلاع آقایان هم عرض میکنم که پنج فقره بودجه های جزء تا پیرروز به کمیسیون بودجه رسیده بود بودجه وزارت دادگستری و پیشه و هنر، کشور، شهربانی و دفتر مخصوص. شش بودجه دیگر هم امروز فرستاده اند. بودجه های تفصیلی دولت خواهد رسید پس بنا بر این از حیث بودجه های اداری اشکالی نیست همه اش رسیده است و این چیزی را که ما نوشته ایم تصور نمیکنم اصلاً مورد پیدا کند مگر در موضوع اقتصادی که بودجه های اقتصادی را باید تهیه کنند بفرستند بنا بر این وقتی وزیر دارائی و رئیس حسابداری بنا شد اگر تعلل کردند حقوقشان را در آن مدت نگیرند تا بودجه ها را تقدیم کنند بنظر بنده رئیس کل دارائی اینجا مورد ندارد برای اینکه او در تحت نظر و هدایت قانونی شخص وزیر دارائی است.

رئیس آقای طباطبائی - عرض کنم آقایان اولاً باید توجه

کنند که وقتی ماده واحده مطرح است کلیات ندارد و صحبت در کلیات موردش در لوایح دیگر است وقتی ماده واحده مطرح است فقط در ماده واحده میشود صحبت کرد این یک تذکر نظامنامه ایست مطابق مقررات (امینی) - این صحبت شما هم در کلیات است (اما توضیحی که آقای فاطمی دادند صدر و ذیلش با هم تناقضی داشت فرمودند که این دو ماه که گذشت بعد از دو ماه دیگر هم دو دوازدهم خواهد آمد یعنی بودجه جزء به مجلس نمیآید و نخواهد گذشت و بعد از دو ماه هم همانطور که فرمودید باز محتاج به دو دوازدهم خواهیم بود که تصویب بکنیم اینجا بنظر بنده این قسمت آخر تبصره کاملاً بر خلاف ترتیب است مطابق قانون وقتی که یک بودجه تصویب شد هر کس در آن بودجه سهمی دارد و حقی دارد حالا ما اینجا قانون بگذرانیم که به که و به که حقوق ندهید این بر خلاف قانون و بر خلاف اصل است این صحیح نیست اگر دولتی استنکاف کرد ضعف بخرج داد و بودجه مملکت زادر موقع مقرر به مجلس نیاورد سانسکیون این نیست که رؤسای ادارات را حقوقشان را ندهید باید

از آن دولت سؤال کرد استیضاح کرد آن دولت را باید تکلیفش را معلوم کرد بیک دولت دیگر آورد باید توجه بفرمائید که اگر بودجه ها آنطور که فرمودید به کمیسیون رسیده زودتر تکلیفش معین بشود هر جرح و تعدیلی هست از طرف کمیسیون و مجلس بشود و باید بیاید بمجلس و اگر هم یک قدری دقت بکنیم میشود در ظرف یک هفته ده روز از مجلس گذراند مطلبی که دولت باید توجه بکنند بنظر من اصلاح قانون استخدام است که راجع به اشل باید فکر اساسی تر و بهتر و منطقی تری نمود برای نجات دادن ادارات و مستخدمین وزارتخانه ها و مستخدمین دولت از نکبت و فلاکت که الان دچار هستند چون این مطالب گفته شد من ناچارم که تذکر بدهم که یک قدری بیشتر از این صحبت شود اما یک مطلبی را که میخواهم عرض کنم راجع به ماده واحده بود بنظر من باید آقایان موافقت بفرمایند که سه سطر آخر آنرا حذف کنیم زیرا موردی ندارد قسمت اول تبصره که نوشته شده است ۱۵ شهر یور دولت باید بودجه های جزء را به مجلس شورای ملی تقدیم دارد کافی است آن سه سطر آخر دیگر موردی ندارد و وقتی که شما بودجه را تصویب کردید برای فلان رئیس اداره و فلان مستخدم اداره حقی قائل میشوید که حق قانونی است شما قانون میگذرانید که این حق را از او بگیرید این بر خلاف حق و بر خلاف قانون است.

مخیر - اینکه فرمودید عرض بنده مقدمه اش با آخرش تناقض داشت هیچ همچو چیزی نبود بنده این حقیقت را عرض کردم که باز هم آنرا بمجلس خواهد آمد و بعد هم عرض کردم بودجه ها بمجلس آمده است تناقضی نداشت زیرا این نظر کمیسیون بودجه راجع بودجه ها تا کنون سابقه نداشته است اگر میخواهید بودجه باصطلاح چهار دیواری بیاید و مجلس شورای ملی اینطور تصویب میکند مانعی ندارد ولی کمیسیون اینطور تصمیم گرفته است که بودجه های تفصیلی کاملاً رسیدگی شود اگر مجلس شورای ملی غیر از این نظر دارد البته اجازه نخواهد داد که کمیسیون هم مدعی بشود و اگر نخواهید که رسیدگی بشود البته تا ۱۵ شهر یور هم

نخواهد رسید با اینکه کمیسیون تصمیم گرفته بر رسیدگی و
الآن هم کمیسیونها مشغول شده اند نماینده وزارتخانه ها و
رؤسای حسابداری ها را خواسته اند که بیایند اینجا ولی
تصدیق میفرمائید که بودجه تفصیلی يك وزارتخانه ای در يك
جلسه تمام نخواهد شد و بنظر بنده مجلس شورای ملی باید
موافقت بکند که يك مرتبه این بودجه های تفصیلی باین صورت
بگذرد و ترمیم بشود برای سالهای بعد بهیچوجه من الوجوه
اشکالی ندارد اما این مسئله آخری که فرمودید تناقض داشت
و بنده عرض کردم تناقض نداشت موضوع بودجه های اقتصادی
است که بودجه های تفصیلی اقتصادی که خیلی آقایان بهش
اهمیت میدهند هنوز بمجلس داده نشده اگر آنها بمجلس
بیایند این اشکالی ندارد در سایر قسمتها هم بنده عرض کردم
که بودجه های خود را آورده اند. (نمایندگان - کافی است)
رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنظر بنده این مذاکراتی که آقایان

میفرمایند خیلی بجا و بموقع است و میبایست از جریان
کار بودجه مجلس شورای ملی مطلع بشود و جایش هم اینجا
است دیروز هم در کمیسیون بودجه بطوریکه آقای فاطمی
فرمودند و آقای دکترزنگنه هم اشاره کردند در این موضوع
مذاکرات مفصلی کردیم و شاید يك گزارشی هم کمیسیون
بودجه مشروحاً برض مجلس شورای برساند برای اینکه مجلس
شورای ملی از جریان کار بودجه مطلع شود و هر طوری که
مجلس شورای ملی اجازه داد و اکثریت مجلس شورای ملی
اجازه داد البته کمیسیون همان را املاک عمل قرار میدهد و
عمل میکند تا بحال مرسوم هم همین بوده است که بدو
بودجه های در آمد و مخارج از تصویب مجلس شورای ملی
میگذشت و بعداً بودجه های تفصیلی را بکمیسیون میدادند
و البته وقتی بکمیسیون میدادند ما مواجه میشدیم باماههای
آخر سال و برای اصلاح و کسر و زیاد کردن مجالی برای
کمیسیون بودجه باقی نبود. امسال وقتی که لایحه کل بودجه
داده شد بکمیسیون بودجه در کمیسیون توجه شد که ممکن
است در جزو سازمان تشکیلات کشور يك ارقام زیادی باشد

ما ممکن است تعادل نداشته باشد و کسر داشته باشد عرض
میکنم که بودجه ما با گذراندن لایحه مالیات بر درآمد دیگر
کسر ندارد برای اینکه يك لایحه مهم اساسی بود که خوشبختانه
از تصویب مجلس شورای ملی گذشت و البته خوب اجرا شود
مملکت را تأمین میکند بعلاوه بنده عقیده ام را اینجا عرض میکنم
شاید يك اشخاصی مخالف باشند ولی بنده عقیده ام این است که
فاصله ها را هم نزدیک میکند و لازم بود بوسیله وضع
این مالیات فاصله ها را هم يك قدری نزدیک کرد بنده در
موقع گذشتن لایحه مالیات بر درآمد اینجا صریحاً عرض
کردم که من موافق با این مالیات هستم و با اجرای این قانون
اشخاصی که يك در آمد های زیادی دارند باید مالیات آنرا
بدهند و این يك اصل اساسی است و در همه جای دنیا مورد
دارد وقتی که کسی يك میلیون تومان در آمد داشته اگر
مطابق اشل قانون مالیات بر درآمد جدید که الآن مالیات
بر درآمد ازش گرفته میشود حساب کنیم از يك میلیون تومان
۵۲۰ هزار تومان مالیات او میشود و ۴۸۰ هزار تومان مال
خودش میشود و برای يك کسی که يك میلیون تومان در
آمد دارد بنظر بنده اگر پانصد هزار تومان بودجه کشور
در این موقع آشفته کمک کند زیاد نیست و من امروز خواستم
که وزارت دارائی در این موضوعی که عرض میکنم با نهایت
دقت مراقبت کند که این قانون بموقع اجرا گذارده شود و
تمام نواقص و احتیاجات کشور را تأمین کند چرا بایستی
کسر داشته باشند بنده خودم از اشخاصی هستم که عرض
میکنم اگر این قانون مالیات را خوب عمل کنند یعنی اجحاف
نکنند ب مردم و اشخاصی هم فرار نکنند این را هم صریحاً عرض
میکنم که اگر بخوراهند بگذارند اشخاصی فرار بکنند البته
ممکن است چیزی عاید دولت نگردد و باید دستگاه وزارت
دارائی طوری باشد که حق و عدالت و انصاف را رعایت بکند
و طبق قانون هر کس هر چه بالاخره در آمد دارد مطابق آن
شلی که مین شده است مالیات بدهند و بنده این را عرض
امیکنم که این قانون خیلی بجا است و اگر اینکار را ما
بکنیم این مطلب را اینجا صریح عرض میکنم بخیر مملکت
و صلاح ملت است و بعقیده بنده بهترین قانونی است که در
این سنوات اخیر در این مملکت وضع شده است

(امینی - کسی منکر این نیست آقای ملک مدنی) این
را خواستم اینجا عرض کنم چون ممکن است که فردا آقایان
منکر در آمد کامل این مالیات بشوند و دستگاه مالیه بگوید
ما کسر هم داریم و باید مالیات جدید وضع کنیم این صحیح
نیست و عملی نیست الا آن که آقای وزیر دارائی حاضر است عرض
میکنم سازمانها باید طوری باشد که دقت کنند این مالیات
بموقع خودش اجرا بشود شما باید بهداشت این مردم رادرست
کنید باید فرهنگ رادرست کنید اینها مورد احتیاج مردم
است و احتیاجات اولیه مملکت است شما باید قوای تأمینیه
مملکت را تقویت کنید شما باید بودجه اش را تقویت کنید که
امنیت در این مملکت ایجاد شود و همه اینها لازمه اش داشتن
پول است و خوشبختانه پول هم هست یعنی پس از وضع این قانون
مالیات بر درآمد اگر دستگاه شما میتواند کارش را خوب انجام
بدهد از حیث در آمد کاملاً احتیاجات رفع خواهد شد.

رئیس - هفت هشت نفر از آقایان اجازه خواسته اند
امیر تیمور - بنده هم اجازه خواستم.

رئیس - پس از حضرت تعالی هم چند نفر اجازه خواسته اند
امیر تیمور - بنده عضو کمیسیون هستم و میتوانم صحبت

بکنم

رئیس - بسیار خوب آقای امیر تیمور بفرمائید.

امیر تیمور - یکی از فرصت های مهم برای مجلس و
مجلسیان موقعی است که بودجه مطرح است و باید با آقایان
نمایندگان مجال داده شود که نظریاتی که دارند در مورد
بودجه بگویند و دولت را از نظریات خودشان آگاه نمایند
و البته اظهار این نظریات فوق العاده تأثیر دارد و علاوه بر این
خود من مطالب و تذکراتی دارم که اگر اجازه بفرمائید
فرصت هم داریم و مجال هم هست عرض کنم بعد هم بکفایت
مذاکرات رأی میگیریم حالا اگر آقایان نمایندگان اجازه
میفرمایند بنده عرضم را بکنم (نمایندگان بفرمائید) از
فرصت استفاده میکنم و بعرض آقای ملک مدنی رفیق عزیز
خودم میرسانم فوائدی که در این مملکت از راه کسب بدست
میآوردند این فایده نیست که از راه کسب بدست آمده باشد
این فواید در نتیجه هرج و مرج مملکت و اغتشاش مملکت است

که غارت میکنند مردم را و حالاهم دولت در نتیجه عدم توجه بمصالح کشور بجای اینکه با این افراد طبق عمل آنها رفتار بکند میگوید بیا باید اینجا مالیات این چپاول و غارت را بما بدهید بعد هم در چپاول و غارت نسبت به مردم فقیر و بی نوا آزاد هستیم فلان پارچه فروش پارچه ای که متری ۵ ریال برایش تمام میشود این را متری ۵۰ ریال ب مردم فقیر میفروشد این کاسب نیست اینها غارت میکنند این در حکم یک دزد سر گردنه است و باید این قبیل اشخاص تسلیم دار بشوند و قس علیهذا وقتی که دولت هابدون توجه بمصالح مملکت از چپاول و غارت این اشخاص مالیات میگیرند البته این اشخاص هم جری تر میشوند در صورتیکه مالیاتی که گرفته میشود باید از کسب حلال باشد نه از مکاسب غیر مشروع و از مکاسب غارت و چپاول این مازاد ندارد و مازاد را باید از کسب حلال گرفت این بود که خواستم تذکری بدهم برفیق عزیزم آقای ملک مدنی و عرض کنم که این کسب ها مشروع نیست این ها چپاول است و مدتها است که دامنگیر این مملکت است که چون صاحب نداشته است این است که این طور پیش آمده است و تمام دولتیان هم دارند تماشا میکنند یک عده از مأمورین دولت هم در غالب مواقع شرکت داشته اند این سر جای خودش و بنده از فرصت میخواهم استفاده بکنم و از آقای وزیر دارائی خواستم استدعا کنم که مدتی است بنده دوسه سؤال از ایشان کرده ام و بمقام ریاست تقدیم نموده ام . یک سؤال راجع بامور غله است که در اردیبهشت تقدیم کردم و یک سؤال دیگر هم راجع بعملیات د کتر میلسپو است که آنرا هم در اردیبهشت تقدیم کرده ام اگر چنانچه در جواب بنده بیش از یک هفته دیگر تعلل و تأخیر بکنند بنده با کمال ادب عرض میکنم که همین موضوع را وسیله استیضاح قرار خواهم داد هم جناب عالی را وهم تمام هیئت را استیضاح خواهم کرد حالا برای جواب تشریف میآورید بیاورید نمی آورید تشریف بیاورید .

رئیس - آقای د کتر رادمنش . بالا یحه موافقید یا مخالف؟
د کتر رادمنش - مخالف
رئیس - پس اجازه بدهید چون یک مخالف حرف زده یک موافق حرف بزند . آقای فیروز آبادی موافقید یا مخالف

فیروز آبادی - باچی آقا .

رئیس - بالا یحه ۲۲ بود چه که آلان مطر ح است . (مهندس فریور - راجع به کفایت مذاکرات صحبت کردند) مخالفت شد و باید رأی گرفته شود .

جمعی از نمایندگان - صحیح است باید رأی گرفته شود به کفایت مذاکرات .

رئیس - رأی می گیریم به کفایت مذاکرات آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

رئیس - پیشنهاداتی که رسیده قرائت میشود . پیشنهاد آقای امینی :

(ریاست محترم مجلس شورای ملی)

بنده پیشنهاد میکنم د کتر میلسپو هم مشمول این تبصره از لحاظ جریمه حقوق باشد .
رئیس - آقای امینی .

امینی - اولاً توضیحات آقای عماد السلطنه بنده را قانع نکرد زیرا خود ایشان تأیید فرمودند که بودجه تفصیلی را باین زودیها به مجلس نخواهند آورد مخصوصاً باید آقایان بدانند که ایشان خجالت میکشند که بودجه اقتصادی را به مجلس بیاورند و نخواهند آورد و بعقیده بنده بایستی که ایشان را مشمول این کار بکنیم بدو دلیل یکی اینکه مستخدم دولت ایران است و باید مشمول این جریمه بشوند من نمیدانم که ما چرا در مقابل یک نفر خارجی تسلیم هستیم اگر مستخدم دولت است باید مشمول باشد ما چرا این جا سرمان را زیر برف میکنیم و از حقایق چشم پوشی میکنیم آقایان میگویند وزیر مسئول است آیا وزیر شخصاً میتواند کاری انجام دهد؟ شما باو اختیار داده اید او کارش را میکند یک بیچاره بدبختی را مسئول میکنید در مقابل مجلس دو ماه است از ایشان سؤال کرده ام ایشان هم خیلی میل دارند بیایند جواب بدهند ولی نمیتوانند زیرا کارها با د کتر میلسپو است نمیدانم چرا باید وزیر را مسئول قرارداد و جریمه برایش قائل شد و جرئت نمیکنید د کتر میلسپو را مشمول قرار دهید بعقیده بنده ایشان هم باید مشمول این جریمه باشند .

وزیر پیشه و هنر - آقای امینی خیلی عصبانی شدید ولی بنظر بنده کار بودجه را بعصبانیت نمیشود گذرانند آقایان ملاحظه بفرمائید که مطابق قانون اساسی وزیر مسئول است و اگر آقایان این فرمایشات را بکنند کم کم مسئولیت وزراء را از بین می برند در صورتیکه باید تقویت بفرمائید اگر هم کم است زیاد بشود نه اینکه مسئولیت را کم بکنید د کتر میلسپو تحت نظارت عالییه وزیر دارائی باید انجام وظیفه کند مجلس هم هر وقت خواست میتواند در اختیارات د کتر تجدید نظر بکند و اگر بخواهد اختیارات اقتصادی را از او سلب نماید شما میتوانید رأی بدهید و آنها را رد بکنید و آن را عمل کنید (امینی - این کار را خواستیم بکنیم - نشد) اکثریت با نظر جناب عالی موافق نبود (امیر تیمور - به مجلس نیامد که نظر د کتر میلسپو معلوم شود میان دعوی نرخ معین میکنید) اجازه بفرمائید بنده مخالفت خود را با بیانات آقای امینی دارم عرض میکنم مسئول مجلس شورای ملی وزیر است البته د کتر هم هر قانونی را که بگذرانید مجبور است اطاعت کند (امینی - مدیر کل را بچه مناسبت مسئول قرار میدهید)

من نظر خودم را نسبت به پیشنهاد شما عرض میکنم بنده دفاع از تبصره کمیسیون نمیکنم من نسبت به مخالفت با اظهارات شما دارم دلیل می آورم بنا بر این وزیر باید مسئول باشد و مجلس شورای ملی هم مجاز است که هر وقت هر قسمت اختیارات را بخواهد اصلاً حذف کند ولی جایش اینجا نیست که در لایحه دو دوازدهم این موضوع را بایک ماده یا یک کلمه اضافه ای بکنند بنده تقاضا میکنم که پیشنهاد خودتان را پس بگیرید والا رأی گرفته میشود تا مجلس چطور قضاوت کند (امینی - بنده پس نمیگیرم) .

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای امینی - آقایانیکه موافقت قیام نمایند .

(عده کمی برخاستند) - تصویب نشد . پیشنهاد آقای فرهودی قرائت میشود :

پیشنهاد میکنم بعد از جمله قانون مصوب ۲۱ فروردین ۱۳۲۳

اضافه شود « و قوانین استخدای و قانون تعلیمات عمومی » رئیس - آقای فرهودی .

فرهودی - عرض میکنم موقعیکه بر نامه دولت اینجا مطرح بود آقای ساعد و آقای وزیر دارائی قبول دادند که قانون تعلیمات عمومی را اجرا کنند حالا این لایحه ۲۲ را آورده اند مجلس شورای ملی قوانین دیگری تصویب کرده است که بهیچوجه در این لایحه دو دوازدهم اسمی از آن قوانین نیست در صورتیکه در موقع پرداختها بایستی رعایت نمود یکی قانون تعلیمات عمومی و حقوق معلمین است که چیز تازه نیست از وقتیکه این مملکت مشروطه شده است مشروطه خواهان صدر مشروطیت در بر نامه شان و قوانینشان قید کرده اند ولی توجه کامل نمیشد تا مجلس سیزدهم حقوق معلمین را بر طبق ارقام مرتب کرد و چند ماه است که از تصویب آن قانون میگذرد و هنوز حقوق معلمین طبق آن ارقام پرداخت نشده و معلمین تصمیم گرفته اند که چون حقوق آنها پرداخت نشده تدریس نکنند در صورتیکه چندین هزار نفر از معلمین ما که از دانشسراها فارغ التحصیل شده اند چون امرشان نمیگذرد تصمیم گرفته اند که از اول سال کار نکنند آقایان این معلمین بچه های شماراتر بیت میکنند ۱۲ سال هر کدام تحصیل کرده اند چندین سال زحمت معلمی کشیده اند و حقوق آنها از حقوق یک پیشخدمت کنتراتی کمتر است دلیلش هم این است که دولت قانون تعلیمات عمومی را اجرا نمیکند حالیه که لایحه دو دوازدهم را آورده اند و پرداختها را مقید کرده اند فقط مطابق قانون مصوب فروردین ماه ۲۲ باشد در صورتیکه اگر قوانین محترم است قانون تعلیمات عمومی هم محترم است این است که بنده پیشنهاد کردم و خواهش میکنم که آقای خنجر کمیسیون و دولت هم موافقت کنند که این قسمت در لایحه اضافه شود

طباطبائی - این عملی نیست .

مخبر - البته صحیح است و بایستی قانونی که گذشته است بموقع اجرا گذارده شود ولی اینجا جایش نیست این را باید وزارت فرهنگ در بودجه خودش منظور کرده باشد بعد در کمیسیون بودجه و مجلس شورای ملی وقتیکه تصویب شد همانطور بموقع اجرا بگذارند و بطوریکه بنده هم عرض کردم

سه وزارتخانه است که برای آنها اضافاتی منظور شده است که البته لازم است زودتر بودجه های آنها تصویب شود زودتر بتوانند از این اضافه ای که با آنها داده شده است استفاده کنند (فرهودی - از طرف کمیسیون قول بدهید) از طرف کمیسیون البته من نمیتوانم قول بدهم من هر چه را که کمیسیون تصویب میکند بعرض مجلس میرسانم و الا بطور تحقیق میدانید که نظر کمیسیون هم این است که زودتر این کار را بکنند که وزارت فرهنگ از آن بتواند استفاده بکند بنابراین تصور میکنم با توضیحی که عرض کردم ایشان پیشنهادشان را مسترد بفرمایند تا از طرف کمیسیون بودجه های تفصیلی رسیدگی و تصویب شود

فرهودی - با توضیحی که آقای مخبر کمیسیون دادند بنده پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر اعتبار قرائت میشود .

دکتر اعتبار - پیشنهاد میکنم که آخر این تبصره بشرح ذیل اصلاح شود . در صورتیکه بودجه های جزء خود را در موقع مذکور به مجلس شورای ملی تقدیم ندارند وزیر و معاون و مدیر کل و رؤسای حسابداری برای مدت یکسال از حقوق معاف خواهند شد .

رئیس - استدعا میکنم آقایان مخبرین و سایر آقایان اگر نطقشان مختصر هم هست بر طبق نظامنامه تشریف بیاورند پشت تریبون . آقای دکتر اعتبار .

دکتر اعتبار - آقای دکتر میلسپو و جمعی از همراهان ایشان تقریباً از هفده ماه قبل استخدام شدند برای اصلاح امور مالی این مملکت که امور مالی این مملکت را درست کنند و اولین قدم برای اصلاح امور مالی تنظیم یک بودجه حسابی است ولی این کار را آقایان نکردند یعنی یک بودجه ای به مجلس دادند که ما تشخیص دادیم که این بودجه نیست و ایشان گفته شد که این بودجه را ببرند و یک بودجه حسابی بیاورند این او آخر ملاحظه فرمودید که اکثریت مجلس شورای ملی متوجه شد که مستخدمین امریکائی اگر کارشان منحصر به همان کار مالی بشود ممکن است که از عهده بر آیند و باین دلیل

معظمی در کمیسیون پیشنهاد کردند و کمیسیون هم موافقت کرد و فعلاً هم چندان موردی این پیشنهاد پیدا نخواهد کرد برای اینکه یک قسمت از بودجه های تفصیلی آمده بود و شش تای دیگر هم امروز آمد و بقیه اش هم خواهد رسید فقط بودجه های اقتصادی میماند که آنها هم خواهد آمد و اگر در آنهم تأخیر کردند بنظر بنده این مجازاتی که حقوق بگیرند کافی است .

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر اعتبار (چند نفر از نمایندگان - عده برای رأی کافی نیست)

دکتر آقایان - بنده هم پیشنهادی داده بودم چطور شد **هاشمی** - آقایان مطمئن باشند که در قرائت پیشنهادات تبعیض نمیشود بترتیبی که میرسد بدست بنده نمره میگذارم و بترتیب خوانده میشود .

(در اینموقع عده برای رأی کافی شد)

دکتر اعتبار - بنده پیشنهادم را پس میگیرم چون میدانم آقایان رأی نمیدهند .

رئیس - سه فقره پیشنهاد از آقای اردلان رسیده است پیشنهاد اول ایشان قرائت میشود :

این بنده تبصره الحاقیه زیر را پیشنهاد مینمایم :

تبصره - باستثنای پرستاران مرخصخانه ها و آموزگاران دبستان و دبیرستانها استخدام بانوان و دوشیزگان در کلیه وزارتخانه ها و دوایر دولتی و بنگاههای ملی که با سرمایه دولت تشکیل یافته است از این تاریخ ببعد مطلقاً ممنوع است (همه نمایندگان - زنک رئیس)

رئیس - آقای اردلان

اردلان - آقایان اجازه بدهید بنده توضیح بدهم بعد مختارند رأی ندهد یا بدهند . بنده شخصاً از این پیشنهاد منظورم تحقیر یا تخفیف بانوان محترم نیست بلکه عقیده دارم که آنها یک وظیفه بزرگتری دارند که خداوند برای آنها معین کرده است و آن بار آوردن و تربیت طفل است و با اینکه با اینهمه مرد منتظر خدمت و مهربان داریم هیچ شایسته نیست که بانوان را از یک وظیفه مهمی که دارند باز بداریم

و در ادارات دولتی استخدام کنیم و تصور میکنم اگر کسی با خود بانوان هم صحبت بکند خودشان هم رغبتی باین قسمت ندارند حالا هم عقیده بنده این نیست که آنهایی که سر کار هستند خارج کنیم پیشنهاد بنده این است که از این تاریخ ببعد استخدام بانوان در دوائر دولتی ممنوع باشد حالا آقایان مایل هستند رأی میدهند مایل نیستند رأی نمیدهند

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - این پیشنهاد آقای اردلان عقیده خود ایشان است ولی بنده فکر نمیکنم که این عقیده ایشان در مجلس طرفدار زیادی داشته باشد زیرا مانع از این نظر دور شویم که جامعه نسوان هم در کشور ما یک حق و مقامی دارند (صحیح است) و باید موقعیت آنها را همیشه محفوظ داشته باشیم و البته مامنکر این نیستیم که دخترها باید به وظایف خانه داری اقدام کنند و خوشبختانه بانوان و دوشیزگان ما از این وظیفه غفلت ندارند اما اگر یک اشخاصی هم بخواهند که در ادارات دولتی کار کنند و مفید هم واقع شوند این کار بنظر بنده نباید مانعی داشته باشد چنانکه الان هم مانع ندارد و بنده معتقدم که آقای اردلان چون رفیق عزیز بنده هستند و بیشتر از این نمیخواهم در این موقع توضیح داده باشم استدعا میکنم پیشنهادشان را استرداد بفرمایند .

اردلان - پس میگیرم .

رئیس - پیشنهاد دوم آقای اردلان قرائت میشود :

این بنده تبصره زیر را پیشنهاد مینمایم :

تبصره - استخدام اتباع خارجه بکار مندی وزارتخانه ها و دوائر دولتی بهر عنوان اعم از روز مزد و غیره از این تاریخ ببعد باید کماکان با تصویب مجلس شورای ملی باشد و دولت مکلف است اتباع بیگانه که بطور روز مزد فعلاً در خدمت دولت مشغول کار هستند اسامی آنها را با مشخصاتی که معلومات و تخصص هر یک را تعیین نماید بکمیسیون بودجه بفرستند و فقط پس از تصویب کمیسیون بودجه ممکن است در خدمت سابق ابقا شوند .

رئیس - آقای اردلان

اردلان - عرض کنم متأسفانه مجلس شورای ملی در چند

مورد اختیارات قانونی خودش را واگذار کرده است بدیگران و این خود اسباب زحمت شده است یکی از کارهایی که مخصوص مجلس شورای ملی است این است که استخدام اتباع خارجه فرداً فرد باید با تصویب مجلس شورای ملی باشد و این را نمیدانم که بایک تبصره در چند سال قبل چه جور گذراندند از مجلس و مثل اینکه چشم بندی کردند که استخدام اتباع خارجی را بطور روز مزد اجازه دادند و متأسفانه از این تبصره که گذراندند يك سوء استفاده هائی شد و يك عده زیادی اتباع خارجه را (که بنده نمیخواهم فعلاً وارد اسامی یا سایر مشخصاتشان بشوم) بعنوان روز مزد استخدام کردند در صورتی که اگر دولت يك مستخدم خارجی را لازم میدانند چه مانعی دارد که بمجلس شورای ملی پیشنهاد کنند و ما هم همانطور که تا کنون نسبت با اتباع خارجه محبت داشته ایم و استخدام هر يك که بمجلس آمده است رأی داده ایم نسبت بهر کدام که لازم باشد رأی خواهیم داد ولی بعنوان این تبصره که مجلس تصویب کرده است نبایستی سوء استفاده بشود الا آن یک عده از مستخدمین خارجی هستند که بدون تصویب مجلس شورای ملی در ادارات دولتی مشغول هستند ولی بعقیده بنده این اختیار را باید بمجلس شورای ملی برای خودش نگاهدارد (صحیح است) باین ترتیب که اینها هم که فعلاً در کار هستند آقای وزیر دارائی صورت اسامی آنها را بکمسیون بودجه بدهد و هر کدام را که کمسیون بودجه لزوم آنها را تشخیص داد گزارش آنرا بمجلس شورای ملی میدهد و آنها در کار خودشان باقی خواهند بود و بعد از این هم که بخواهند استخدام کنند باید با تصویب مجلس شورای ملی باشد و الا دلیل ندارد که بدون جهت اینها در کار خودشان باین ترتیب باقی باشند و يك عده گندای گرسنه از اتباع خارجه را برداریم بیاوریم اینجا (صحیح است)

سخنبر - تقاضا میکنم یکمرتبه دیگر بفرمائید این تبصره خوانده شود.

(بشرح سابق خوانده شد)

اهمیتی - بنده مخالفم اجازه میفرمائید؟

فرخ - اجازه میفرمائید؟

رئیس - در این پیشنهادها فقط اعضاء کمسیون بودجه میتوانند صحبت کنند و جواب بدهند.

سخنبر - با اصل موضوع گمان نمیکنم هیچکس مخالف باشد ولی در این موضوع همانطور که مسبقاً هستيد سابقاً تبصره ای گذشته است که باید موضوع این پیشنهاد با آن تبصره وفق داده شود و فعلاً بنده از آقای تقاضا میکنم از این پیشنهاد صرف نظر بفرمایند و بعد در کمسیون يك پیشنهادی میکنیم آیا ممکن است برای این کار يك ماده واحده بیاورند و بهر ترتیبی که مجلس شورای ملی موافقت کند این کار عملی شود. (اردلان - نمیآوردند نمیکنند بنده پس نمیگیرم) بالاخره آقای خودتان عضو کمسیون بودجه بودید خوب بود برای این نظری که حالا میفرمائید در آن وقتیکه آن تبصره در کمسیون بودجه اضافه شد آقای هم این نظر را پیشنهاد میفرمودید (امینی - دیشب یادشان آمد) که در کمسیون در اطراف آن صحبت شود که با آن تبصره که گذشته است که دولت اجازه دارد با اتباع بیگانه را بعنوان روز مزد استخدام کند تطبیق شود و يك نظر صحیحی گرفته شود و فعلاً هم اجازه بفرمائید این پیشنهاد در کمسیون رویش مطالعه شود و تصمیمی بگیرد و بعد این را عملی کنیم و آن قانون را هم لغو کنیم.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - عرض کنم لازم است بنده تاریخچه این ماده قانون را عرض کنم که مجلس شورای ملی با توجه با آن سابقه قضاوت کند. در موقعی که ما راه آهن میساختیم بعضی عملیات و بعضی اشخاص فنی برای راه آهن لازم بود و عده زیادی هم لازم بود و ممکن نبود هر روز برای اینکه ملیت آنها مورد تصویب واقع شود و حقوق آنها را تصویب کنند لایحه استخدام به مجلس بیاورند و چون در نظر بود که کار راه آهن زودتر تمام شود این بود که مجلس شورای ملی يك اختیاری بدولت داد که برای راه آهن بتوانند اشخاص را بطور روز مزد استخدام کنند البته مطابق قانون اساسی استخدام مستخدمین خارجی باید با تصویب مجلس شورای ملی

باشد این يك امر اساسی است که نباید بر خلاف آن رفتار شود. بعد از وقایع شهریور ما خواستیم در کمسیون بودجه این ماده را حذف کنیم زیرا که دیدیم کار راه آهن دیگر نداریم ولی دولت استدلال کرد که در راه آهن باز هم يك عملیات و اشخاص فنی هستند که طرف احتیاج است و ما فقط برای راه آهن و کارهای فنی راه آهن از مستخدمین خارجی بطور روز مزد استفاده میکنیم این بود که ما این ماده را لغو نکردیم و ابقاء کردیم و فعلاً بعقیده بنده لازم است این پیشنهاد آقای اردلان يك اصلاحی درش بشود و آن این است که مستخدمین فنی راه آهن را باید مستثنی بکنند (اردلان بسیار خوب عملیات فنی راه آهن را مجزای میکنند) زیرا اشخاص فنی که فعلاً در راه آهن کار میکنند طرف احتیاج هستند و آنها را باید مستثنی کنیم و نسبت به باقی بنده عرضی ندارم.

رئیس - در این پیشنهادها فقط یک نفر عضو کمسیون بودجه میتواند صحبت کند بعد باید رأی بگیریم.

اردلان - با این اصلاحی که آقای ملک مدنی اظهار فرمودند بنده هم موافقت میکنم بهمین ترتیب رأی بگیرید رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - بنده خواستم اولاً ماده ۱۱۲ نظامنامه رابه آقایان تذکر بدهم که هرگونه قطع کلام و عملیاتی که موجب بهم خوردن نظم مجلس بشود ممنوع است و ثانیاً آقایان این را در نظر داشته باشند که اگر پیشنهادی تصویب شود و قابل توجه شود در مجلس با اصل ساده به کمسیون بر میگردد و باین ترتیب این ماده واحده امروز تصویب نخواهد شد مگر این که دولت پیشنهاد را قبول کند.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - البته با این پیشنهادی که آقای اردلان کردند چون کاملاً تطبیق میکند با قانون اساسی بهیچوجه من الوجوه نمیشود مخالفت کرد و کسی هم مخالف نیست ولی این پیشنهادی است که الا آن کردند و ما در صورتی میتوانیم موافقت قطعی خودمان را با این پیشنهاد ابراز کنیم که به بینم در اثر قبول شدن این پیشنهاد ما چه وضعیتی

ممکن است در وزارتخانه هایمان پیدا کنیم (اردلان - هیچ چیز) اجازه بفرمائید چون در اثر وضع آن قانون که اجازه داده شده بود يك عده خارجی را بطور روز مزد استخدام کنند يك عده ای الا آن از همین مستخدمین فنی در راه آهن و در سایر قسمت های وزارتخانه ها مشغول کار هستند البته آقایانی که در گیلان ملك دارند میدانند که ما يك عده مستخدمین یونانی داریم که در توتون کاری متخصص هستند و در آنجا کار میکنند همینطور سه نفر چینی هستند که مشغول تهیه چای هستند و در قسمت راه آهن هم يك عده عملیات فنی داریم و يك مهندسی داریم که وجودشان فعلاً لازم است و اگر بخواهیم ما این پیشنهاد را قبول کنیم چرخهای کار دولت در يك قسمت هائی از کار می افتد بنا بر این بنده از آقای اردلان خواهش میکنم که فعلاً این پیشنهاد خودشان را مسترد بفرمایند و در موقعی که بودجه ها در کمسیون بودجه مطرح است این پیشنهاد را آنجا بکنند و بطور کلی موافقت خواهیم کرد و ما هم در ضمن این مدت در آنجا هائی که مستخدمین خارجی هستند مطالعه میکنیم و صورتهایش را تهیه می کنیم و تقدیم کمسیون میکنیم و با نظر کمسیون آنجا هائی که باید استثناء قائل شد استثناء قائل میشویم مثلاً در نتیجه همین تذکرات و توضیحاتی که آقای ملک مدنی فرمودند خود آقای اردلان قائل شدند که باید نسبت به راه آهن استثناء قائل شد بچشم خود آقای عقیده داشته باشند که بایستی نسبت به یونانی هائی که در شمال توتون کاری میکنند استثناء قائل شد همچنین در قسمت آبیاری که الا آن آقای وزیر کشاورزی یکی دو تا متخصص دارند و خیلی هم وجودشان لازم است استثناء قائل شوند بنا بر این بنده خواهش میکنم که این مسئله چوب يك موضوعی است که خیلی اهمیت دارد چه از نظر اصل ملیت و چه از نظر اهمیتی که در عمل وزارتخانه ها دارد این پیشنهاد را پس بگیرند و در کمسیون بودجه این پیشنهاد را بفرمایند و آنوقت تصمیم قطعی با رعایت تمام اطراف کار خواهیم گرفت ولی امروز چون نمیتوانیم تصمیم بگیریم که اگر این تبصره لغو شود ما چه نقصی در وزارتخانه هایمان پیش می آید و

شاید بعد از قبول این يك قسمت کارهائی که داریم متوقف شود نمیتوانیم این پیشنهاد را قبول کنیم و چون این موضوع برای ما تازگی داشته است ما نمیتوانستیم در این موضوع فکر کنیم و فعلاً مستثنیانش را نمیتوانیم خارج کنیم و قطعاً بنده با ایشان نمیتوانم موافقت کنم و حالا که بقول آقای امینی تا امروز فراموش کردند و امروز پیشنهاد کردند حالا هم خواهش میکنم فراموش نکنند و چند روز دیگر در کمیسیون بودجه این پیشنهاد را بفرمایند و اصراری که بنده دارم که آقایان فعلاً پس بگیرند برای این است که امروز روز بیست و هفتم است و باید نسبت به این دو دوازدهم تصمیم بگیریم که آخر ماه حقوق و مخارج پرداخته شود و اگر این پیشنهاد پذیرفته شود لایحه بر میگردد به کمیسیون و اسباب اشکال خواهد شد بنابراین تقاضا میکنم فعلاً جنابعالی محض خاطر کارهای دیگری که به نفع مملکت است پیشنهادتان را مسترد بفرمائید

رئیس - پس میگیرید یا رأی بگیریم؟

اردلان - پس میگیریم.

رئیس - پیشنهاد سوم آقای اردلان قرائت میشود:

این بنده تبصره زیر را پیشنهاد مینمایم:

تبصره - استخدام کارمند جدید در دوایر دولتی و دستگاههای ملی که با سرمایه دولت تشکیل یافته است از این تاریخ به بعد ممنوع است و دولت مکلف است در صورت لزوم کارمند جدید را از بین منتظرین خدمت وزارتخانه ها انتخاب نماید.

رئیس - آقای اردلان

اردلان - توضیح بنده فقط يك قسمت است و آن این است که در موقعی که لایحه سه دوازدهم اول سال میگذشت بنده این پیشنهاد را کردم و جناب آقای فروهر فرمودند که قول میدهم دیگر استخدام نکنیم ولی بنده هم الآن به آقایان قول میدهم که بروید در کارگزینی وزارت دارائی و ملاحظه بفرمائید از آن تاریخ چقدر اشخاص را استخدام کرده اند آنوقت فوج فوج منتظرین خدمت بیگناه دارند توی خیابانها میگردند ولی بنده فرمایش ایشان را آن روز زمین نیانداختم و قبول کردم ولی وجداناً ناراضی بودم

اگر میخواهید مملکت درست شود باید این چیزها را در نظر بگیرید این همه مستخدمین و منتظرین خدمت که سالها خدمت کرده اند و خدمات آنها هم مورد رضایت بوده است اگر مستخدم جدید لازم دارید اینها را سر آن کارها بگذارید دیگر اعضاء جدید استخدام نکنید و استدعا میکنم فعلاً این پیشنهاد را قبول بفرمائید (صحیح است)

وزیر دارائی - این پیشنهادی که آقای اردلان کردند پیشنهاد خوبی است و همینطور که فرمودند در موقعی که لایحه سه دوازدهم مطرح بود بنده این قول را بایشان دادم و تصور میکنم تا بحال هم عمل شده است (اردلان - ابتدا) و فعلاً این پیشنهاد را اگر يك اصلاحی درش بکنند بنده قبول میکنم و موافقت میکنم و آن اصلاح این است که باستثنای مستخدمین فنی که استخدام آنها ضرورت دارد این را اگر موافقت بفرمایند بنده قبول میکنم.

اردلان - بنده موافقت میکنم این قسمت اضافه شود.

وزیر دارائی - بنده با این اصلاحی که کردند قبول میکنم.

رئیس - نظر آقای مخبر چیست؟

مخبر - بنده هم با همان اصلاحی که فرمودند موافقت میکنم.

رئیس - تبصره پیشنهادی با اصلاحی که شده است خوانده میشود.

تبصره - استخدام کارمند جدید در دوایر دولتی و دستگاههای ملی که با سرمایه دولت تشکیل یافته است استثنای مستخدمین فنی که استخدام آنها ضرورت دارد از این تاریخ به بعد ممنوع است و دولت مکلف است در صورت لزوم کارمند جدید را از بین منتظرین خدمت وزارتخانه ها انتخاب نماید.

وزیر کشور - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

وزیر کشور - بنده خواستم يك توضیحی آقای اردلان بدهند که ذهن همه آقایان روشن شود و همچنین ذهن دولت راست است که این لایحه دو دوازدهم است و این پیشنهاد هم با همین دو دوازدهم عمل میشود اگر بخواهند این را حاضر بکنند

باین دو ماهی که این دو دوازدهم اجراء میشود اشکالی ندارد ولی اگر مقصودشان این بوده است که الی الاابد اجراء شود نتیجه اش این میشود که ما کاملاً در ادارات را به بندیم و مادام که منتظر خدمت هست مستخدم جدید قبول نکنیم و این عملی نیست خواستم این را توضیح بفرمایند که اگر مربوط به این دو ماه است که آقای وزیر دارائی هم با آن موافقت فرمودند و آقایان هم موافقت خواهند فرمود ولی اگر يك ماده قانون ثابت و دائم الی الاابد باشد که جوانها و تحصیل کرده هائی که از مدرسه بیرون میآیند نپذیرند این پیشنهاد موضوعی ندارد.

رئیس - آقای دکتر شفق عضو کمیسیون هستی بفرمائید **دکتر شفق** - بنده راجع به تمام این پیشنهادها يك نظر اساسی میخواستم عرض کنم و آن عبارت از این است که الآن موضوع مذاکرات مجلس لایحه دو دوازدهم است ولی مسائلی که بحث شد در این پیشنهادها يك مسائل اساسی است که بایستی موضوع بحث و طرح در کمیسیون بودجه بشود و دولت باید نسبت به آنها يك قوانین و مقررات اساسی تهیه کند و در کمیسیون وقت کافی در آن بشود از این لحاظ استدعا میکنم آقایان باین چیزها با عجله رأی ندهند و این مسائل را بگذارند برای بودجه تفصیلی که در آن جا با کمال دقت در نظر گرفته شود و اگر بخواهیم در این بودجه دو ماهه بدون مطالعه کامل این مسائل را بکنجانبیم ممکن است دچار تناقض بشویم در کمیسیون بودجه تمام این اصلاحات با حضور خود آقای اردلان مطرح خواهد شد و بحث خواهد شد.

وزیر دارائی - اصولاً همانطور که آقای دکتر فرمودند قانون دو دوازدهم بودجه برای مدت محدودی است و برای همان مدتی است که این قانون باید اجراء شود و در انقضای آن مدت دیگر اثر قانونی ندارد و البته در انقضای این مدت به موجب اصول کلی و بموجب قوانین کلی بودجه در قسمت هائی که مورد نظر آقایان هست تصمیم قطعی گرفته خواهد شد فعلاً این موافقتی که شده است و بنده با پیشنهاد آقای اردلان موافقت کردم از برای همین دو ماهی است که لایحه

دو دوازدهم برای آن تقاضا شده و لایحه دو دوازدهم برای آن تصویب میشود. (صحیح است)

رئیس - بنظر بنده هم مطلب همینطور است چون این لایحه که پیشنهاد شده مربوط بدو ماه است و هر چه هم بآن اضافه شود راجع بدو دوازدهم است. (بعضی از نمایندگان - اینطور نیست)

وزیر دارائی - بنده با آن تبصره و اصلاحی که راجع به مستخدمین فنی شد تا آخر مرداد موافقت میکنم

رئیس - بالاخره چون آقای وزیر دارائی و آقای مخبر کمیسیون این پیشنهاد را با این اصلاحات قبول کردند جزء ماده می شود.

محمد طباطبائی - قبول نکردند بشیمان شدند **وزیر دارائی** - قبول کردم که تا آخر مرداد مستخدمین جدید نپذیریم.

رئیس - چون فعلاً جزء لایحه شده است مخالف و موافق میتوانند در آن حرف بزنند پیشنهادی از طرف آقای دکتر طاهری رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد میشود این تبصره تجزیه شود و علیحده رأی گرفته شود.

رئیس - پیشنهاد تجزیه الزامی است و در موقع رأی بآن عمل میشود آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - عرض کنم این پیشنهادی که آقای وزیر دارائی قبول کردند بنظر بنده مفهومش این نیست که مربوط به دو دوازدهم است با سوابقی که ما داریم همیشه وقتی در يك لوایحی که از مجلس میگذشت هر جور لایحه که بود يك ماده و تبصره که اضافه میشد حکم قانون را پیدا میکرد و همیشه بآن عمل میکردند و این ترتیبی که در نظر گرفته شده است بعقیده بنده بقوانین لطمه وارد میآورد اگر قبول ندارید صریحاً بگوئید قبول ندارم اگر قبول دارید که جزء قانون میشود دیگر نمیتوانند تا منتظر خدمت هست مستخدم استخدام کنند.

وزیر دارائی - پیشنهاد کنند و وزیر مسئول قبول کردند که تا آخر مرداد باشد و با این قید تا آخر مرداد بنده قبول کردم.

رئیس - آقای دولت آبادی .

دولت آبادی - بنده برای اصل این پیشنهاد خواستم

يك توضیحی عرض کنم چون يك مطلب اساسی است این پیشنهادی که آقای اردلان دادند نبایستی بادیده بی اهمیتی بآن نگرست و آنرا بی اهمیت تلقی کرد برای اینکه اگر بخواهیم مشکلات فعلی را تجزیه بکنیم بطور کلی صدی هفتاد آن مربوط به مستخدمین دولت است که بایستی دولت و مجلس يك فکر اساسی برای آن بکنند و از این حال بلا تکلیفی بیرون بیاید و باید اساساً کمیسیون بودجه مفصلاً در آن صحبت شود و تکلیف آن معلوم شود . موضوع دیگر که بنده خواستم عرض کنم راجع به پیشنهاد آقای اردلان است که آقای وزیر دارائی با آن قید قبول فرمودند البته نکته که آقای ملک مدنی فرمودند که هر پیشنهادی در هر جا قبول شود جنبه قانونی پیدا میکند این مطلب صحیح است ولی اگر اصل پیشنهاد را باین ترتیب قبول میکنند که قید موقت داشته باشد و محدود بدوماه باشد اشکالی ندارد ولی اگر بطور کلی بدون قید مدت باشد اشکال پیش می آید .

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - اگر کافی است مذاکرات رأی بگیریم ؟

دکتر طاهری - اجازه میفرمائید چون بنده هم پیشنهاد

داده ام توضیح بدهم .

رئیس - بفرمائید .

دکتر طاهری - عرض کنم این تبصره را که آقای اردلان

داده اند دولت هم قبول کرده است قابل این نیست که مجلس از جهاتی رأی بدهد و اصل این مطلب مهمتر از این است که باین سرسری در ضمن لایحه ۱۲ درش تصمیم بگیریم زیرا بعد پشیمانی دارد از این جهت بنده پیشنهاد کردم تجزیه شود اصل ماده واحده و يك تبصره که قبلاً قبول شده یعنی از طرف کمیسیون پیشنهاد شده است آنها را جدا رأی بگیریم باین یکی هم جدا رأی بگیریم چون رأی بحذف نمیشود گرفت وقتی که رأی ندادید خودش حذف میشود برای تجزیه هم رأی اجباری است .

رئیس - پیشنهادهای دیگری هم هست خوانده میشود

بعد همانطور که پیشنهاد کردند بتجزیه رأی گرفته میشود

(پیشنهاد آقای سیف پور فاطمی بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل بقانون اضافه شود : دولت مکلف است حداکثر تا پانزدهم شهریور قانون استخدام جدیدی با کمال دقت و از روی محاسبه دقیق بطوریکه وسائل زندگانی مستخدمین را از هر حیث تأمین نماید بمجلس تقدیم کنند - سیف پور فاطمی (جمعی از نمایندگان - این مربوط نیست .)

سیف پور - بنده متأسف هستم که وقتی لایحه ۱۲ مطرح است همه صحبتی میشود بغیر از صحبت اساسی گمان میکنم این پیشنهادی که بنده تقدیم کرده ام يك پیشنهاد بسیار اساسی است چرا؟ از صبح تا غروب دولت ، مجلس ، جراید در این مملکت راجع بمفاسد و خرابیها صحبت میکنند این مفاسد و خرابیها مادامیکه وضعیت زندگی مستخدمین اصلاح نشود بهیچوجه اصلاح نخواهد شد ما مرتب می آئیم لایحه ۱۲ تصویب میکنیم و تا آخر سال هم همانطور که جناب آقای فاطمی مخبر کمیسیون فرمودند مرتب لایحه دوازدهم خواهد آمد دیوان کینفر هم مرتب مردم را تعقیب خواهد کرد و بقدر سرسوزنی هم اثر بهبودی در حال این مملکت دیده نمیشود من آرزو دارم که مجلس دوره چهاردهم و دولت آقای ساعد باین پیشنهاد پیشقدم بشوند و این کلماتی که دربر نامه ها نوشته میشود اصلاح کار مستخدمین از روی کاغذ بیاید بعمل بنده يك روز رفته پیش دکتر میلاسپو و از روی حساب برای او ثابت کردم و آن هم اینجاست عرض میکنم که يك مستخدمی که خودش باشد و يك زن و دو بچه داشته باشد بدون نوکر و کلفت کمتر از ماهی ۳۰۰ تومان درین مملکت باو بدهید حکم دزدی در دستش داده اید بنده در آن حوزه دیدم در چهار محال بيك معلم ماهی ۳۵ تومان میدهند آلان آقای وزیر بهداری التماس میکنند که دو دارم بودجه هم دارم ولی کسی با این حقوق حاضر نیست برود بیرون و البته مردم دارند بیرون از گرسنگی میمیرند ماهی ۳۰۰ یا ۴۰۰ تومان خرج دارند اگر يك قانون استخدام که حاجات مستخدمین را کاملاً تأمین کند مثل تمام دنیا تهیه نمایند و بدرد مردم برسند اینکار اصلاح میشود و الا ما اینجامر تب لایحه ۱۲ تصویب میکنیم

دولت هم فریاد میکنند که من نمیتوانم کار بکنم بکده مستخدمین را آلان میخواهند بفرستند بولایات نمیروند اگر آقایان بروند بیرون و ببینند که سروکار مردم با چه مأمورینی است حق ندارند که به مأمورین بگویند چرا دزدی میکنند شما سه روز حقوق میدهد و میخواهد آن مستخدم ۳۰ روز کار بکند استدعاء میکنم که دولت آقای ساعد حالا تا ۱۵ شهریور هم نمیشود تا پانزده مهر تا آخر سال يك لایحه ای بدهند و مثل تمام دنیا لاف تا جنگ هست عملی میکنند نمی گویم که حقوق زیاد بدهید شما آرد بدهید ، قند بدهید ، پارچه بدهید ، شکر بدهید . شما يك رئیس عدلیه را از اینجا میفرستید بکرمان دوست تومان خرج سفر میدهد این با دو هزار تومان هم نمیتواند برود اینجا دو هزار اتومبیل بیکار است اسباب این مستخدمین را بریزد در این اتومبیل هائی که دارند کرایه کشتی میکنند و دارند فلان تاپیست را سوار میکنند که برود شمیران تفریح کند این رئیس عدلیه را که پیرمرد شده است و سالها خدمت کرده است او را ببرد سر خدمت خودش و برگرداند . وزیر دادگستری میگوید مدتی است من میخواهم مدعی العموم باصفهان بفرستم نمیتوانم بفرستم ۲۰۰۰ دوسیه چاقو کش در اصفهان را کداست نمیتوانند مدعی العمومش را عوض کنند که باین دوسیه ها رسیدگی بشود .

مخبر کمیسیون - مطالبی که آقای سیف پور فرمودند

مورد تصدیق هم هست و هیچ اوضاع خوب نیست و این صحیح است ولی اینجا جایش نیست همانطور که قبلاً عرض کردم کمیسیون بودجه مشغول جرح و تعدیل هائیت شما يك قدری اجازه بفرمائید ، صبر بکنید تا کمیسیون بودجه کار خودش را بکند آن جرح و تعدیل هائی که لازم است بعمل آورد و مطمئن باشید تمام اعضاء کمیسیون همین نظر شمارا دارند و تأمین خواهد شد .

سیف پور - چون امید نداشتم که بودجه بیاید این پیشنهاد را کردم حالا که آقای مخبر این وعده را فرمودند عجلتاً مسترد میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی خوانده میشود .

پیشنهاد میکنم سه سطر آخر تبصره حذف شود -

محمد طباطبائی

محمد طباطبائی - بنده خواستم عرض کنم که اصلاً ذکر

سه سطر آخر تبصره را من معتقد نیستم زیرا برخلاف ترتیب و اصول میباشد و بعقیده بنده اینطور قانون گذاران اصلاً ایسته مجلس نیست شما بآئید ۱۲ میگذرانید و بودجه را همینطور بتعویق میاندازید آنوقت رؤسای ادارات را از حقوق محروم کردن که موضوع ندارد .

دشتی - پیشنهاد تجزیه شده است اول بآن رأی بگیرید

بعد به بقیه

رئیس پیشنهادها را چه کنیم ؟

دشتی - باز هم هست ؟

رئیس بلی .

(پیشنهاد آقای دکتر آقایان بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر اضافه شود : اضافه اعتباری که برای وزارتخانه های فرهنگ - بهداری و کشاورزی در لایحه بودجه پیش بینی شده است بتناسب ۱۲ پر داخته خواهد شد .

رئیس - آقای دکتر آقایان

دکتر آقایان - عرض کنم در بودجه ای که دولت تقدیم

کرده و از توضیحاتی که آقای وزیر دارائی در اینجا دادند این اعتبارات را دولت تصویب کرده است و آورده است به کمیسیون و کمیسیون هم تمام اعضایش در اینجا حاضر هستند و مجلس شورای ملی و تمام آقایان موافق هستند با این اضافاتی که داده شده است و خیلی هم اظهار مخالفت شد در اینجا که چرا این اضافات بیشتر نیست حالا يك اضافه ۴۰ میلیون و خرده بوزارت فرهنگ داده شده است وزارت فرهنگ این اضافه را برای این گرفته است که بدرد مدارس بتواند بزند و این مدارس ۴۵ روز دیگر مفتوح میشود .

اگر این اعتبار را حالا ندهید یا این اعتبار وزارت کشاورزی را ندهند تا تابستان بگذرد سال تحصیلی هم شروع میشود و آن مدارس که بایستی با این پول تأسیس بشود

عملی نخواهد شد. بیخود و بیجهت معتقد يك تشریفات بی فایده نشوید و وقتی که اکثریت مجلس شورای ملی موافق بود و اعضاء کمیسیون بودجه هم موافقت کردند هیچ اشکالی نخواهد داشت که این تبصره اضافه شود.

فاطمی - اولاً پیشنهاد شما پیشنهاد خرج است برای اینکه بودجه اضافه است ثانیاً بودجه کل هنوز بتصویب مجلس نرسیده است و يك اشکال دیگر هم هست که دودوازدهم که آقایان میفرمایند از اضافه اش استفاده کنند بدرد آنها نمیخورد این يك چیزی نیست که دودوازدهم بشود در آنها بخورد و همانطور که بنده عرض کردم این يك اعتبار کلی است که تقاضای آنرا کرده اند برای ساختمانهاست برای سد سازی است برای چیزهای دیگر است بنابراین این پیشنهاد بنظر من موردی ندارد.

رئیس - آقای دکتر وکیل پیشنهاد خرج نمیتواند بکند.

دکتر آقایان - این پیشنهاد خرج نیست در صورتی پیشنهاد خرج است که دولت پیشنهاد نکرده باشد.

طبا طبائی - اصلاً رأی نمیخواهد و صحبت هم لازم ندارد همینطور بماند.

دکتر آقایان - مسترد میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگر.

(پیشنهاد آقای شریعت زاده بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ماده واحده حذف شود - شریعت زاده
شریعت زاده - بنده توضیحاتی که دارم بنظر خودم قابل توجه نمایندگان ملت است و درخواست میکنم وقت بفرمایند مفاد تبصره این است که دولت را مکلف میکند که تا ۱۵ مرداد بودجه تفصیلی را بدهد بنظر بنده دولت قبل از سال ۱۳۲۳ باید تکلیف بودجه ها را معین بکند این تکلیف وجود داشته است و بنا بر این معنی ندارد که حالا بنویسیم که دولت از حالا مکلف است تا فلان وقت بدهد. این تکلیف هست و دولت همیشه مکلف است که بودجه را بدهد و در حقیقت این قانون تعلیق اجرای قانون اساسی است یعنی گفته میشود که این

و مزایای آن بهره مند نشوند از آقای مخبر سئوال کردم که فرض کنید دوماه بعد از ۱۵ مرداد اگر بدهند در آن صورت میتوانند از حقوق و مزایای گذشته استفاده کنند گفتند بلی مانعی ندارد بنده تعجب میکنم که اصول گروهی از طرف مجلس نسبت بدولتی که مسئول است بودجه را بدهد سابقه ندارد بنده عقیده دارم که بهیچوجه این رویه خوب نیست.

فاطمی - بنده چنین چیزی نگفتم دولت باید بودجه خودش را بدهد و اگر نداد مجلس هر قدر که میتواند بر دباری بکند و الا بوظیفه خودش عمل بکند.

رئیس - آقای استعدا میکنم در پیشنهادها صحبت که میشود بر طبق نظامنامه صحبت را مختصر بفرمائید. پیشنهاد دیگر (پیشنهاد آقای دکتر جلال عبده)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

اینجانب دکتر جلال عبده پیشنهاد میکنم تبصره ماده واحده تجزیه شود و بدون قسمت اخیر از هر يك از وزارتخانه ها در صورتیکه بودجه های جزء خود را در موعد مقرر به مجلس تقدیم ندارند وزیر و معاون و مدیر کل و رؤسای حسابداری از دریافت حقوق و سایر مزایا تا تسلیم بودجه های تفصیلی محروم خود بود. بان رأی گرفته شود - دکتر جلال عبده

دکتر عبده - عرض کنم بنده با تکلیف دولت در اینکه بودجه را تا ۱۵ شهریور تقدیم کند اصولاً موافقم و اشکالی ندارد با نظر آقای شریعت زاده هم که فرمودند این ناقض قانون اساسی است مخالفم تکلیف دولت بموجب قانون اساسی پیش بینی شده ولی راجع بمجازاتهائی که برای وزیر و معاون و مدیر کل پیش بینی شده است بنده مخالفم به چند دلیل یکی اینکه این مسئولیت را که ما اینجا قائل میشویم یعنی این مسئولیت مشترك که حقوق وزیر و معاون و مدیر کل و رئیس حسابداری توقیف شود این مسئولیت يك مسئولیت مشترك است و حال آنکه بنظر بنده این مجازات یا اداری است یا جزائی و در هر دو حال آقایان میدانند که مسئولیت های اداری و جزائی فردی است مسئولیت های مشترك در مجازات های اداری و جزائی بهیچوجه تعیین نمیکردد بنابراین از نظر اصول قطع

نظر از اینکه برخلاف نص و عدالت است برخلاف اصول هم هست دلیل دوم بنده این است که مسئولیت وزراء در مقابل مجلس از راه استیضاح و از راه سئوال باید انجام شود اگر بالاخره يك روزی يك مجلسی بيك دولتی اعتماد نداشته باشد و يك دولتی وظایف خودش را انجام نداد میتواند او را از کار بپندارد و اما مسئولیت يك مدیر کل یا معاون یا حسابدار در قبال وزیر است آنهم قانون استخدام داریم و طرق این مسئولیت هم بموجب قوانین استخدامی پیش بینی شده است دلیل سوم بنده این است که شما همانطور که قبلاً مذاکره شد میآئید این مجازات را نسبت بمسئولین ایرانی قائل می شوید و نسبت بمسئولین غیر ایرانی یعنی امریکائی بطور کلی که مذاکره شد قائل نمیشوید بنظر بنده ما نباید يك کاپیتولاسیونی در داخل برقرار کنیم و يك وضعیت متمایز برای مسئولین خارجی قائل بشویم اینست که بنده پیشنهاد میکنم اساساً ازین تبصره صرف نظر شود و این ماده و يك قسمت تبصره کافی است و اگر يك وزیر و معاونی تخلف کرد مجلس از راه استیضاح و سئوال بوظیفه ای که دارد عمل میکند و اگر يك رئیس حسابداری و مدیر کلی تخلف کرد این وزیر و معاونی که شرکت دارند او را تحت تعقیب قرار خواهند داد.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - اینجا آقای دکتر عبده فرمایشاتی کردند که باید جوابش داده شود چون در کمیسیون بودجه رأی دادیم و ایشان هم استدلال کردند باید جوابش داده شود عرض کنم فرمایشات شما از نظر تئوری و فرضیات عیبی ندارد ولی بانظر عمل تطبیق نمی کند همین مجلس شورای ملی است که همان قانون جزا و قانون استخدام را وضع کرده است مجلس اگر رأی داد عمل میشود پس این از نقطه نظر اصول اشکالی ندارد و اما چرا این کار را کردیم ما مبتلا به مان شده است ما میخواهیم بودجه مملکت بگذرد و از طرف دیگر برای اینکه نقضی در این فکر پیدا نشود يك مجازات خیلی کوچکی برای وزیر و معاون و مدیر کل و رئیس حسابداری قائل شدیم

به این نحو که تا بودجه‌های تفصیلی را نیاورند به کمیسیون حقوق نگیرند. حالا شما قائل هستید که استیضاح بکنیم، استیضاح که حالیه یک مدی شده است این سنوات اخیر در مقابل مجلس در کمیسیون ما این مجازات مختصر را قائل شدیم برای اینکه زودتر بتوانیم بودجه‌های تفصیلی را تصویب کنیم که اگر مسامحه کردند و نیاورند این چند نفری را که مسامحه کرده‌اند که وزیر و معاون و مدیر کل و رئیس حسابداری باشند مسئولند و مجازاتشان هم اینست که حقوقشان را نباید بدهند بنظر بنده مسئله خیلی ساده است.

جمعی از نمایندگان - رأی آقارای

هاشمی - هنوز عدّه از پیشنهادها باقی است که باید خوانده شود آقای دکتر عبده پیشنهاد شما متضمن همان تجزیه است؟

دکتر عبده - بله راجع بهمان تجزیه است که آخر رأی گرفته میشود بالاخره اگر پیشنهاد تجزیه آقای دکتر طاهری و سایرین عملی شد پیشنهاد بنده هم عملی میشود و بالاخره رأی گرفتن ندارد چون پیشنهاد تجزیه قطعی است (پیشنهاد آقای دکتر زنگنه بشرح زیر قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که باستثناء راه آهن و کارخانها ازین تاریخ بعد مستخدمین خارجی بهیچ عنوان بدون اجازه قانونی استخدام نشوند و نسبت به مستخدمین روز مزدی و کنتراپی فعلی که بر طبق قانون مخصوص استخدام شده اند فقط پس از تصدیق لزوم آنها از طرف کمیسیون بودجه ابقا خواهند شد

دکتر زنگنه - عرض کنم این پیشنهاد را آقای اردلان قبل از بنده دادند و من این پیش بینی را نمی کردم که از طرف ایشان پس گرفته شود چون بنده معتقد نیستم که پیشنهاد بکنم و پس بگیرم چون اعتقاد دارم که پیشنهاد را اگر بکنم پس نخواهم گرفت یا قبول شده و یا رد بشود و بنده عرض میکنم که استخدام مستخدمین خارجی بدون اجازه مجلس نه تنها برخلاف قانون اساسی است بلکه اساساً بصلاح مانیست اگر موضوع عادی بوده و موضوع استخدام یک عمله

رئیس - حالا رأی میگیریم به ماده واحد، آقایانی که موافقتند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

رأی میگیریم به این قسمت از تبصره: دولت مکلف است بودجه های جزء وزارتخانه ها و ادارات را که تا کنون به مجلس تسلیم نشده تا ۱۵ شهریور به مجلس شورای ملی تقدیم دارد آقایانیکه با این قسمت از تبصره موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

رأی میگیریم به باقی تبصره آقایان موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

حالا با ورقه رأی میگیریم
اردلان - تبصره پیشنهادی بنده را که دولت قبول کرده است ماند

رئیس - صحیح است. مجدداً خوانده می شود و رأی می گیریم

(بترتیب زیر خوانده شد)

تبصره - استخدام کارمند جدید در دواير دولتی و دستگاههای ملی که باسر مایه دولت تشکیل یافته است باستثناء مستخدمین فنی که استخدام آنان از خارج باشد ازین تاریخ ببعد ممنوع است و دولت مکلف است در صورت لزوم کارمند جدید را تا آخر مرداد ۱۳۳۳ از بین منتظرین خدمت وزارتخانه ها انتخاب نماید - اردلان

رئیس - آقایانیکه با این تبصره موافقتند قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تصویب نشد

ملک مدنی - بندی تذکری دارم عرض کنم دولت حق ندارد برخلاف اصول رفتار کند و وزیر دارائی قبول کرد و مخبر هم

قبول کرده است دیگر حق ندارند موافقت خودشان را مسترد نمایند.

بعضی از نمایندگان - دولت موافقت خودش را مسترد نکرد. مجلس قبول نکرد

فرهودی - رأی گرفتند و رد شد

رئیس - بعقیده بنده مطلب محرز است و این تبصره موجود شده است حال رأی میگیریم بآن تبصره و اصل ماده واحده رأی باورقه است آقایانیکه موافقتند ورقه سفید با اسم و آقایانیکه مخالفند ورقه آبی خواهند داد

(اخذ آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

ورقه سفید ۷۸ ورقه کبود ۲ ورقه سفید اشتباهی ۱

طوسی - آن ورقه سفید اشتباهی جزء موافقت است برای اینکه آقای سرتیپ زاده چون نمیدانستند آن ورقه را داده اند و حالا اطلاع دادند

رئیس - بنابراین آن ورقه محسوب می شود. عدّه حاضر در موقع اعلام رأی ۸۵ نفر با کثرت ۷۹ رأی تصویب شد
رئیس - بودجه ۲۲ تصویب شد حالا بودجه ۱۲ مجلس هم حاضر است اگر آقایان موافقتند مطرح شود (گفته شد ختم جلسه)

(۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - عرض کنم حالا اگر بخواهیم جلسه را روز

پنج شنبه تشکیل بدهیم صورت جلسه حاضر نمیشود پس جلسه را تعطیل میکنیم و روز پنجشنبه سه ساعت پیش از ظهر تشکیل خواهد شد.

(مجلس یکساعت و ده دقیقه بعد از ظهر تعطیل شد)
رئیس مجلس شورای ملی - محمدصادق طباطبائی

اسامی موافقتین آقایان: سید محمدصادق طباطبائی - تهرانی - اردشیر او انسیان - ذکائی - آزادی - مقدم - گله داری - هاشمی - ابوالفضل حاذقی - ریگی - دولت آبادی - دکتر کیان - اقبال - سیف پور فاطمی - کاظمی - سرات اسفندیاری - دکتر عبده - خلیل دشتی - صفوی - فولادوند - جلیلی - مخبر فرهمند - دکتر کشاورز - گیو - دکتر شفق - شریعت زاده - ظفری - اخوان - دکتر معظمی - افخمی - ذوالفقاری - سراداریه - نجومی - دکتر زنگنه - صدریه - اردلان - ابوالحسن صادقی - مهندس پناهی - پروین کناپادی - دکتر طاهری - محمدگرگانی - سید مهدی فرخ - نبوی - عمادالسلطنه فاطمی - شهاب فردوسی - امیر ابراهیمی - ملک مدنی - حسن اکبر - دکتر معاون - امام جمعه - دهقان - سید ضیاءالدین - روحی - ذوالقدر - حیدرعلی امامی - طوسی - رضا تجدد - پوشهری - افشارصادقی - عباس مسعودی - محمد طباطبائی - دکتر مجتهدی - سنندجی - دهستانی - دکتر رادمنش - مجد ضیائی - کامبخش - اسعد - تیموری - صمصام بختاری - فرهودی - موسی فتوحی - مهدی عدل - بهادری - رضا حکمت - ساسان خواجه نصیری - صدر قاضی - اسکندری - سرتیپ زاده .
اسامی مخالفین: آقایان دکتر اعتبار - فیروز آبادی .

یا متخصص فنی بود می آمد اینجا یا در راه آهن روز مزد استخدامش میکردند اشکالی نداشت ولی امروز اینطور نیست و همه جور اشخاص خارجی در کشور ما هستند و عملاً می بینیم که اشخاصی از ملل مختلف بصره ابرانی نباشند و این افتخارش خواهد بود و بعناوین مختلف در ادارات دولتی استخدام میشود بعنوان روز مزد، بعنوان مستشار بعنوان کنتراپی و سایر چیزهای دیگر قرار استخدامش داده میشود و کسی که در خارج عضو کوچکی بوده و شاید ماهی در حدود ۲۰۰۰ تومان میگرفته است می آید اینجا چند هزار تومان میگیرد این است که بعقیده بنده گمان نمیکنم بصلاح ما باشد و رد آن هم اشکالی ندارد باین جهت بنده این پیشنهاد را میکنم و مسترد هم نمیکنم و تقاضا میکنم رأی گرفته بشود

وزیر دارائی - این پیشنهادی که آقای دکتر زنگنه فرمودند تقریباً عین پیشنهادی است که آقای اردلان کردند و بنده با دلایلی که آوردم آقای اردلان که عضو کمیسیون هم هستند قانع شدند و مسترد داشتند این است که بنده تقاضا میکنم آقای دکتر زنگنه هم عرایض بنده را در نظر بگیرند و قانع بشوند و خودشان هم در کمیسیون بودجه تشریف دارند و در موقعش یک پیشنهادی بکنند و به مجلس شورای ملی هم تقدیم خواهد شد برای اینکه این پیشنهاد در اطرافش مذاکره نشده است و بنده تصور میکنم که اگر تصویب بشود ضررهایش بیش از منافعش باشد باینجهت بنده تقاضا میکنم که آقای دکتر زنگنه این پیشنهاد خودشان را پس بگیرند و اگر ایشان هم پس نگیرند آقایان با آن موافقت نکنند که لایحه دو دوازدهم زودتر بگذرد.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر زنگنه آقایانی که موافقتند قیام کنند (عدّه کمی برخاستند) تصویب نشد
هاشمی - پس مال آقای اردلان هم که شبیه به این پیشنهاد بود رد شده است.

رئیس - پیشنهادها تمام شد حالا ماده واحد خوانده میشود و نسبت به آن بدون تبصره ها با قیام و قعود رأی می گیریم .

(بشرح پیش خوانده شد)

قانون

اجازه پرداخت دو دوازدهم هزینه کل کشور بابت دو ماهه تیر و امرداد ۱۳۲۳

ماده واحده - قانون مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۳ برای پرداخت هزینه های کشور در دو ماهه تیر و امرداد ۱۳۲۳ بقوت خود باقی و بوزارت دارائی اجازه داده میشود هزینه ماههای مذکور را برطبق قانون مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۳ بپردازد.

تبصره ۵ - دولت مکلف است بودجه های جزء وزارت خانه ها و ادارات را که تا کنون بمجلس تسلیم نشده تا ۱۵ مرداد و بودجه های بازرگانی و کارخانجات و مؤسسات اقتصادی را حداکثر تا ۱۵ شهریور به مجلس شورای ملی تقدیم دارد و هر يك از وزارتخانه ها در صورتیکه بودجه های جزء خود را در موعد مزبور به مجلس تقدیم ندارند وزیر و معاون و مدیر کل ورؤسای حسابداری از دریافت حقوق و سایر مزایا تا تسلیم بودجه های تفصیلی محروم خواهند بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد بیست و سه بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی